

Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж Київського НТЕУ

Кабінет захисту Вітчизни
Викладач Батеньков О.Л.

Розділ 4 СТРОЙОВА ПІДГОТОВКА

Тема 4.2. Стройові прийоми та рух без зброї та зі зброєю

Тема 4.2. Стройові прийоми та рух без зброї та зі зброєю

План:

1. **Стройове положення та повороти на місці.**
2. **Рух стройовим та похідним кроком**
3. **Виконання військового вітання.**
4. **Вихід зі строю, повернення у стрій.**

УПРАВЛІННЯ СТРОЄМ

Управління строєм здійснюється командами та розпорядженнями, які подає командир. Команди, які подаються голосом, поділяють на підготовчі та виконавчі, проте можуть бути лише виконавчі.

УПРАВЛІННЯ СТРОЄМ

Підготовча команда подається чітко (виразно), гучно і протяжно, щоб військовослужбовці зрозуміли, яких дій вимагає від них командир.

За підготовчою командою військовослужбовці, які перебувають у строю, приймають стройове положення, під час руху переходять на стройовий крок, а поза строєм повертаються в бік начальника й приймають стройове положення.

Виконавча команда

подається після паузи гучно, уривчасто і чітко.
Така команда здійснюється негайно і точно.

Виконання стройових прийомів

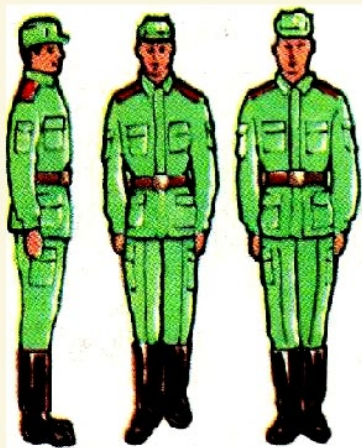
За командою “СТАВАЙ” здійснюється шиккування підрозділів. За цією командою треба швидко стати в стрій, визначити інтервал і дистанцію, п'яти поставити разом, а носки розгорнути по лінії фронту на ширину стопи, дивитися прямо перед собою.

За командою “РІВНЯЙСЬ” усі, крім правофлангового, повертають голову вправо, праве вухо вище лівого, підборіддя підняте, і вирівнюються так, щоб кожний бачив груди четвертого солдата, рахуючи себе першим

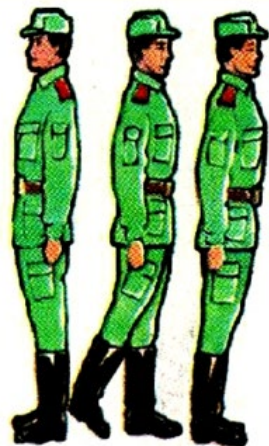
У стройове положення стають за командою “СТРУНКО”. При цьому треба триматися прямо; груди підняти, а все тіло трохи подати вперед, живіт втягти, плечі розгорнути; руки опустити так, щоб кисті, повернуті долонями всередину, були збоку стегон, а напівзігнуті пальці торкалися стегна, голову тримати високо й прямо, не випинаючи підборіддя; дивитися перед собою; бути готовим до негайних дій.

За командою “ВІЛЬНО” послабити в коліні праву або ліву ногу, але не рушати з місця, бути уважним і не розмовляти.

Виконання стройових прийомів

ПОВОРОТ ПРАВОРУЧ

ПОВОРОТ КРУГОМ

Повороти на місці виконуються за командами: "Право-РУЧ", "Ліво-РУЧ", , "Кру-ГОМ".

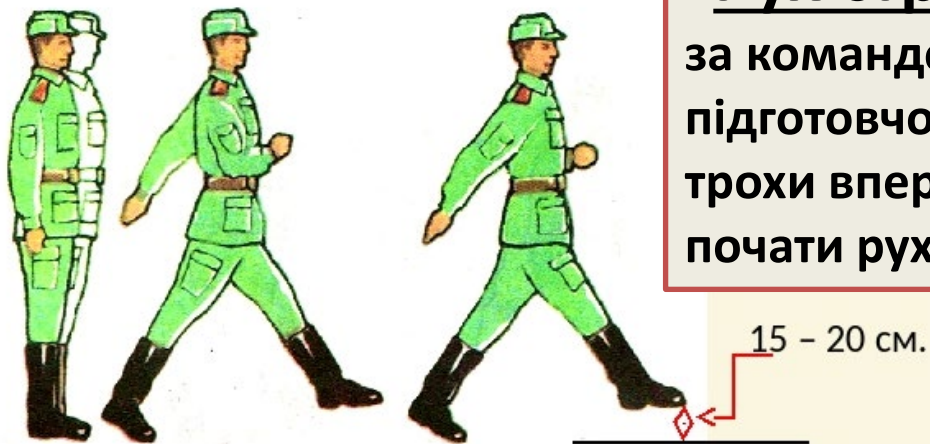
Повороти проводяться в бік лівої руки на лівому підборі й на правому носку; у бік правої руки на правому підборі й на лівому носку.

Повороти виконуються на два рахунки: на "раз" військовослужбовці повертаються у визначений бік, зберігаючи правильне положення корпусу та не згинаючи ніг у колінах, переносять вагу тіла на ногу, що попереду, на "два" - найкоротшим шляхом приставляють другу ногу.

Виконання стройових прийомів

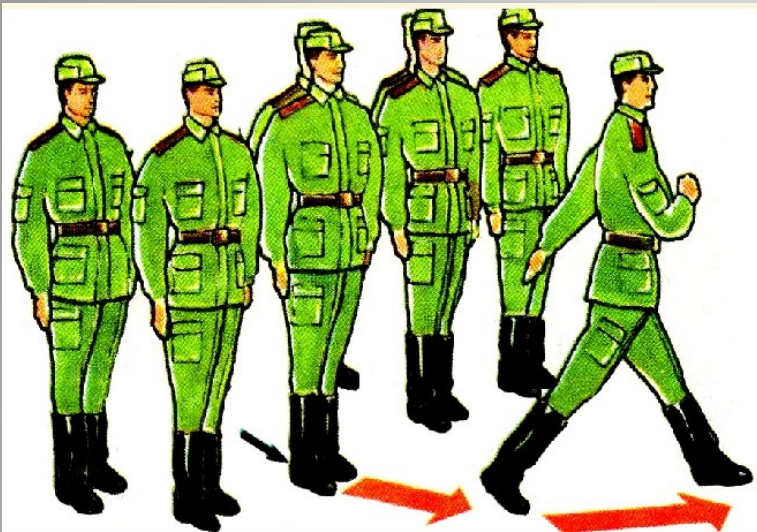
Рух стройовим кроком починається за командою "Стройовим кроком – РУШ». За підготовчою командою слід подати корпус трохи вперед, за виконавчою командою почати рух з лівої ноги повним кроком.

Під час руху стройовим кроком ногу з витягнутим уперед носком винести на висоту 15-20 см від землі та поставити її твердо на всю стопу, піднімаючи водночас другу ногу. Нормальна швидкість стройового руху – 110-120 кроків/хв.

Руками, починаючи від плеча, здійснювати рух біля тулуба: вперед - руки згинаються в ліктях так, щоб кисті піднімалися вище пряжки пояса на ширину долоні й на відстані долоні від тулуба до рівня ліктя; назад - до упору в плечовому суглобі. Пальці рук напівзігнуті. Під час руху стройовим кроком голову та корпус тримати прямо, дивитися вперед.

Вихід зі строю, підхід до начальника

Для виходу військовослужбовця із строю подається команда, наприклад: «Солдат Іваненко. Вийти із строю на стільки-то кроків" або «Солдат Іваненко. До мене (до мене бігом - РУШ)".

Військовослужбовець, почувши своє прізвище, відповідає: "Я", а за командою на вихід (виклик) із строю відповідає: "Слухаюсь". За першою командою він стройовим кроком виходить із строю на вказану кількість кроків, рахуючи від першої шеренги, зупиняється і повертається обличчям до строю. За другою командою, ступивши один-два кроки від першої шеренги прямо, на ходу повертається в бік начальника, найкоротшим шляхом стройовим кроком підходить або підбігає до нього і доповідає про прибуття.

Повернення в стрій

Для повернення військовослужбовця в стрій подається команда, наприклад: «Солдат Іваненко. Стати до строю» або тільки «Стати до строю».

За команду «Солдат Іваненко» військовослужбовець, який стоїть обличчям до строю, почувши своє прізвище, повертається обличчям до начальника і відповідає: «Я», а за команду «Стати до строю», прикладає руку до головного убору і відповідає: «Слухаюсь», повертається у напрямку руху, з першим кроком опускає руку, рухаючись стройовим кроком, найкоротшим шляхом стає на своє місце в строю.

Відповідь на вітання начальника

На вітання начальника або старшого за військовим званням «Слава Україні!» всі військовослужбовці, що перебувають у строю або поза строєм, відповідають: «Героям слава!», якщо начальник або старший за військовим званням прощається, то на його слова «До побачення, товариші» військовослужбовці відповідають: «До побачення, товаришу», додаючи в кінці відповіді військове звання

Виконання військового вітання на місці

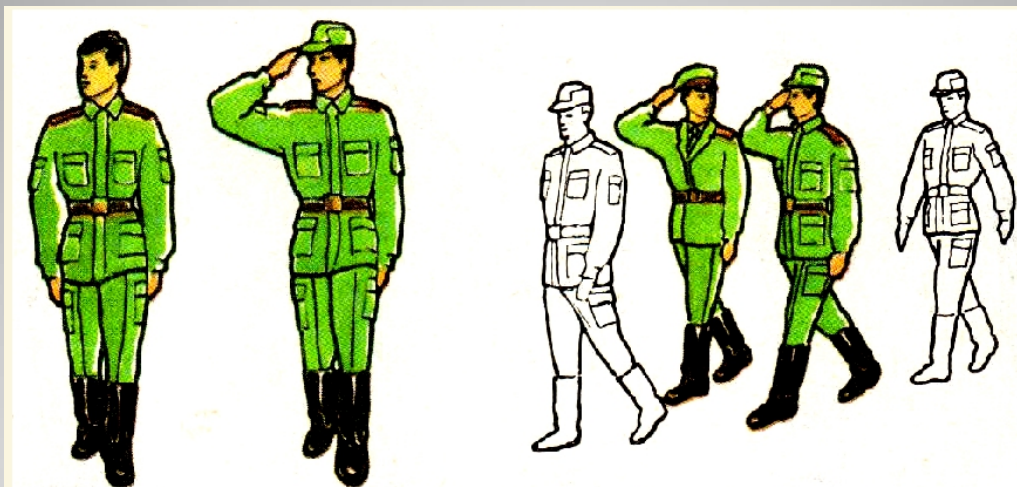

Для військового вітання на місці поза строєм без головного убору за п'ять-шість кроків до начальника, старшого за військовим званням, повернутися в його бік, прийняти стройове положення й дивитися йому в обличчя, повертаючи голову вслід за ним.

Якщо головний убір надітий, то, крім того, прикласти праву руку до головного убору так, щоб пальці були разом, долоня пряма, середній палець торкався нижнього краю головного убору (біля козирка), а лікоть був на лінії й висоті плеча

Виконання військового вітання в русі

Під час руху
без головного
убору

Під час руху з
надітим головним
убором

При обгоні з надітим
головним убором

Для військового вітання під час руху поза строєм без головного убору за п'ять-шість кроків до начальника, одночасно з поставленням ноги припинити рух руками, повернути голову в його бік і, рухаючись далі, дивитися йому в обличчя. Пройшовши повз начальника, голову повернути прямо і продовжувати рух руками.

При надітому головному уборі разом з поставленням ноги на землю повернути голову й прикласти праву руку до головного убору, ліву руку тримати нерухомо біля стегна; пройшовши повз начальника, одночасно з поставленням лівої ноги на землю голову повернути прямо, а праву руку опустити

Виконання військового вітання зі зброєю

Військове вітання зі зброєю на місці виконується так само, як і без зброї; при цьому положення зброї не змінюється і рука до головного убору не прикладається. Із зброєю в положенні «за спину» військове вітання слід виконувати, прикладаючи праву руку до головного убору.

Для виконання військового вітання під час руху поза строєм із зброєю «на ремінь» або «на груди», за п'ять-шість кроків до начальника, одночасно із поставленням ноги повернути голову в його бік і припинити рух вільною рукою; із зброєю в положенні «за спину», крім того, прикласти руку до головного убору.

Розмикання і перешикування відділення

Для розмикання відділення на місці подається команда "Відділення - праворуч (ліворуч, від середини) розім-КНИСЬ" або "Відділення - праворуч (ліворуч, від середини) на стільки-то кроків розім-КНИСЬ (бігом, розім-КНИСЬ)". Якщо інтервал не був визначений, розмикання проводиться на один крок.

Під час розмикання від середини за командою вказується середній.

Військовослужбовець, названий середнім, почувши своє прізвище, відповідає: "Я", витягує вперед ліву руку і опускає її. Під час рівняння відділення зберігається інтервал, визначений для розмикання.

Для змикання відділення на місці подається команда "Відділення, праворуч (ліворуч, до середини) зім-КНИСЬ (бігом, зім-КНИСЬ)". За виконавчою командою всі військовослужбовці, за винятком того, до кого призначене змикання, повертаються в бік змикання, після чого прискореним півкроком (бігом) підходять на визначений для зімкненого строю інтервал і з підходом самостійно зупиняються та повертаються ліворуч (праворуч).

Для перешикування відділення з однієї шеренги в дві попередньо здійснюється розподіл на перший та другий за командою "Відділення - на перший та другий - РОЗПОДІЛИСЬ". Розподіл починається з правого флангу: кожний військовослужбовець, швидко повертаючи голову до військовослужбовця, який стоїть ліворуч від нього, називає свій номер і відразу повертає голову прямо; лівофланговий голову не повертає. За таким самим правилом відбувається розподіл за загальною нумерацією, для чого подається команда "Відділення - за порядком - РОЗПОДІЛИСЬ". У двошеренговому строю лівофланговий другої шеренги після закінчення розподілу за загальною нумерацією доповідає: "Повний" або "Неповний".

Перешиккування відділення на місці з однієї шеренги у дві здійснюється за командою "Відділення - у дві шеренги - ШИКУЙСЬ". За виконавчою командою другі номери роблять лівою ногою крок назад, не приставляючи правої ноги, крок праворуч, щоб стати позаду перших номерів, і приставляють ліву ногу. **Для перешиккування відділення на місці із зімкненого двошеренгового строю в одношеренговий** стрій відділення попередньо розмикається на один крок, після чого подається команда "Відділення - в одну шеренгу - ШИКУЙСЬ". За виконавчою командою другі номери виходять на лінію перших, роблять лівою ногою крок ліворуч, не приставляючи правої ноги, крок уперед і приставляють ліву ногу.